

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ช
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๔
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย	๔
๑.๕ คำนียามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๕
๑.๖ ทบทวนเอกสารและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕
๑.๗ วิธีดำเนินการวิจัย	๑๑
๑.๘ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑๒
บทที่ ๒ การบำเพ็ญกุศลศพในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท	๑๓
๒.๑ ความหมายและทัศนะว่าด้วยความตาย	๑๓
๒.๑.๑ ความหมายของความตาย	๑๔
๒.๑.๒ ความตายในพระไตรปิฎก	๑๖
๒.๑.๓ ความตายในทางกฎหมาย	๑๙
๒.๑.๔ ความตายในทัศนะทางศาสนา	๒๓
๒.๒ แนวคิดเรื่องความตายในคัมภีร์พระพุทธศาสนา	๒๖
๒.๒.๑ ความตายตามองค์ประกอบของชีวิต	๒๖
๒.๒.๒ ความตายตามการจัดแบ่งเป็นประเภท	๒๗
๒.๒.๓ ความตายตามการจัดแบ่งตามสาเหตุ	๒๙
๒.๓ คุณและโทษของความตายในคัมภีร์พระพุทธศาสนา	๓๓
๒.๓.๑ คุณของความตาย	๓๓
๒.๓.๒ โทษของความตาย	๓๖
๒.๔ ความตายและการจัดการบำเพ็ญกุศลศพในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท	๓๗
๒.๔.๑ การนำศพไปทิ้งในป่าหรือป่าช้า	๓๗
๒.๔.๒ การนำศพไปฝังดิน	๓๘
๒.๔.๓ การนำศพไปเผา	๓๘

๒.๔.๔ ประเพณีการนำกระดูกมาก่อเจดีย์เก็บไว้บูชา	๓๙
๒.๔.๕ การนำศพไปลอยในแม่น้ำสายสำคัญ	๓๙
๒.๔.๖ การจัดพระบรมศพของพระพุทธเจ้าและบุคคลสำคัญ	๔๐
๒.๕ คติธรรมเกี่ยวกับการบำเพ็ญกุศลศพในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท	๕๓
๒.๕.๑ คติธรรมจากหลักธรรมเรื่องการไม่หลงทำกาลกิริยา	๕๓
๒.๕.๒ คติธรรมจากหลักธรรมเรื่องความไม่ประมาทในชีวิต	๕๓
๒.๕.๓ คติธรรมจากหลักธรรมเรื่องการเกิดใหม่ในโลกหน้า	๕๔
๒.๕.๔ คติธรรมจากหลักธรรมเรื่องไตรลักษณ์	๕๔
๒.๕.๕ คติธรรมจากการอุทิศส่วนกุศล	๕๕
๒.๕.๖ คติธรรมจากหลักธรรมเรื่องอริยทรัพย์	๕๕
๒.๕.๗ คติธรรมจากหลักธรรมเรื่องขันธ ๕	๕๖
๒.๕.๘ คติธรรมจากหลักธรรมเรื่องความกตัญญู	๕๖

บทที่ ๓ การบำเพ็ญกุศลศพของชุมชนตำบลกลันตา	๕๗
๓.๑ ประวัติและบริบทพื้นที่ชุมชนตำบลกลันตา	๕๗
๓.๑.๑ ความเป็นมาของชุมชนตำบลกลันตา	๕๗
๓.๑.๒ ขนาดพื้นที่และประชากรของชุมชนตำบลกลันตา	๕๘
๓.๑.๓ เศรษฐกิจสังคมในชุมชนตำบลกลันตา	๕๙
๓.๑.๔ การศึกษาของชุมชนตำบลกลันตา	๖๐
๓.๑.๕ การศาสนาในชุมชนตำบลกลันตา	๖๑
๓.๑.๖ อนามัยและสาธารณสุขในชุมชนตำบลกลันตา	๖๑
๓.๑.๗ ประเพณีและวัฒนธรรมในชุมชนตำบลกลันตา	๖๒
๓.๒ การบำเพ็ญกุศลศพของชุมชนตำบลกลันตา	๖๔
๓.๒.๑ ข้อปฏิบัติเมื่อมีคนป่วยใกล้ตาย	๖๕
๓.๒.๒ ประเพณีการปฏิบัติต่อศพ	๖๖
๓.๒.๓ ประเพณีการปฏิบัติในการสวดศพ	๗๒
๓.๒.๔ ประเพณีการบวชหน้าศพและการจุณศพ	๗๔
๓.๒.๕ ประเพณีการปฏิบัติในการเผาศพ	๗๖
๓.๒.๖ ประเพณีการเก็บอัฐิและทำบุญอุทิศให้แก่ผู้ตาย	๗๘

บทที่ ๔ คติธรรมจากประเพณีการบำเพ็ญกุศลศพของชุมชนตำบลกลันตา	๘๐
๔.๑ ความหมายและคุณค่าของคติธรรม	๘๐
๔.๒ คติธรรมจากข้อปฏิบัติเมื่อมีคนป่วยใกล้ตาย	๘๑
๔.๒.๑ คติธรรมจากการบอกทางแก่คนป่วยใกล้ตาย	๘๒
๔.๒.๒ คติธรรมจากการใช้สัญญาณบอกข่าว	๘๓
๔.๓ คติธรรมจากประเพณีการปฏิบัติต่อศพ	๘๔

๔.๓.๑ คติธรรมจากประเพณีการอาบน้ำศพและการรดน้ำศพ	๘๕
๔.๓.๒ คติธรรมจากประเพณีการใส่เสื้อผ้าศพ การหวีผมศพ การทาแป้งศพ	๘๕
๔.๓.๓ คติธรรมจากประเพณีการเอาเงินใส่ปากศพ การปิดปาก / ปิดตาศพ	๘๖
๔.๓.๔ คติธรรมจากประเพณีการมัดศพ (มัดตราสัง) และการห่อศพ	๘๘
๔.๓.๕ คติธรรมจากประเพณีบันได ๓ หรือ ๔ ขั้น รื้อไม้ไผ่รองศพและปากกาจับโลง	๘๘
๔.๓.๖ คติธรรมจากประเพณีการหันหัวศพไปทางทิศตะวันตก	๙๐
๔.๓.๗ คติธรรมจากประเพณีดอกไม้ธูปเทียนใส่ในมือศพ การเซ่นศพการเคาะโลงให้รับศีล และการจุดตะเกียงปลายเท้าศพ	๙๐
๔.๓.๘ คติธรรมจากประเพณีการไว้ทุกข์	๙๒
๔.๔ คติธรรมจากประเพณีการปฏิบัติในการสวดศพ	๙๒
๔.๔.๑ คติธรรมจากประเพณีการสวดมาติกา	๙๒
๔.๔.๒ คติธรรมจากประเพณีการสวดพระอภิธรรม	๙๓
๔.๔.๓ คติธรรมจากतालปัตร ๔ ด้าม	๙๓
๔.๕ คติธรรมจากประเพณีการบวชน้ำศพและการนำศพไปสู่฼าปนสถาน	๙๕
๔.๕.๑ คติธรรมจากประเพณีการบวชน้ำศพและจุณศพ	๙๕
๔.๕.๒ คติธรรมจากประเพณีตีหม้อน้ำและหม้อไฟน้ำศพ	๙๖
๔.๕.๓ คติธรรมจากประเพณีซัดข้าวสาร การโปรยข้าวตอก	๙๖
๔.๕.๔ คติธรรมจากประเพณีการหามศพ	๙๕
๔.๕.๕ คติธรรมสี่คนหาม สามคนแห่ หนึ่งคนนั่งแคร่ สองคนพาไป	๙๗
๔.๕.๖ คติธรรมจากประเพณีเครื่องมือจุณศพ	๙๘
๔.๕.๗ คติธรรมจากประเพณีการหามศพเวียนจิตกาธาน ๓ รอบ	๙๙
๔.๖ คติธรรมจากประเพณีการปฏิบัติในการเผาศพ	๙๙
๔.๖.๑ คติธรรมจากประเพณีการยกศพกระทบบึงตะกอน	๙๙
๔.๖.๒ คติธรรมจากประเพณีการทอดผ้าบังสุกุล	๑๐๐
๔.๖.๓ คติธรรมจากประเพณีล้างหน้าศพ	๑๐๑
๔.๖.๔ คติธรรมจากประเพณีการทิ้งเบ้า ๓๒	๑๐๑
๔.๖.๕ คติธรรมจากประเพณีการวางดอกไม้จันทน์	๑๐๑
๔.๖.๖ คติธรรมจากประเพณีไม้ข่มเหง ไฟเผาศพ	๑๐๑
๔.๖.๗ คติธรรมจากประเพณีการซัดหุ่นฟืนดับไฟเสีย ๓ ดุ้น	๑๐๒
๔.๗ คติธรรมจากประเพณีการเก็บอัฐิและทำบุญอุทิศให้แก่ผู้ตาย	๑๐๒
๔.๗.๑ คติธรรมจากประเพณีการแปรรูป	๑๐๓
๔.๗.๒ คติธรรมจากประเพณีการเก็บอัฐิ	๑๐๓
๔.๗.๓ คติธรรมจากด้ายสายสิญจน์	๑๐๓
บทที่ ๕ สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	๑๐๖
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๐๕

๕.๒ ข้อเสนอแนะ

๑๑๐

บรรณานุกรม

๑๑๑

ภาคผนวก

๑๑๗

ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑๑๘

ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

๑๒๒

ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

๑๔๑

ภาคผนวก ง ภาพบรรยากาศการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

๑๔๗

ประวัติผู้วิจัย

๑๕๗